

fapt o problemă majoră, comuna tuturor muzeelor, indiferent de profil, și anume aceea a atragerii copiilor la muze și a atitudinii educative de adoptat față de ei.

Studiind reacțiile lor după vizitele ghidate, s-au înregistrat rezultate îmbucurătoare în ceea ce privește cunoștințele căpătate, dorința de a reveni, dar s-a vădit și o teamă față de muzeu, considerat încă un loc pentru adulți, un «templu» tăcut și învechit. În acest sens trebuie făcute eforturi de către muzeu, dar și de școli și familii, pentru ca tinerii vizitatori să nu se mai simtă străini, într-un mediu ostil, și să revină cu plăcere.

În cadrul temei «Muzeul de artă modernă ca centru de cercetare și de documentare», dr. Francine-Claire Legrand, conservatoare la Muzeul de artă modernă din Bruxelles a prezentat organizarea și scopurile arhivate documentare privind arta contemporană în Belgia, existentă la Musées royaux des beaux-arts.

Tot ce are legătură cu operele de artă și autorii lor — corespondență, fotografii, afișe și invitații la expoziții, texte critice, presă etc. este adunat și studiat aici, iar unele piese sînt expuse, pentru a se crea un contact mai strîns al publicului cu opera de artă. În viitor se prevede și achiziționarea de filme TV, benzi sonore de actualitate, precum și organizarea de expoziții didactice itinerante pe bază de reproduceri de opere de artă și piese de arhivă.

Responsabilul Grupului de lucru pentru documentarea privind arta modernă — ICOM, Franco Russoli, directorul Pinacotecii Brera — Milano, a arătat necesitatea imperioasă a organizării unui centru de documentare internațional și a publicării unui repertoriu — index al documentării aflate în muzee, acțiuni ce vor trebui realizate în colaborare cu AICA (Asociația internațională a criticilor de artă). O fișă — tip foarte completă a fost elaborată pentru a fi trimisă la toate muzeele de artă modernă, rugate să informeze centrul asupra documentării pe care o posedă. Aceste ultime puncte dezbătute au fost incluse în moțiunile adoptate la sfîrșitul colocviului, ca fiind de extremă importanță și urmînd să fie puse în practică în viitorul apropiat.

Pe baza referatelor și discuțiilor din cele patru zile de lucru, la care au participat activ directorul ICOM-ului, Hugues de Varine-Bohan, ca și consilierul permanent ICOM, dr. Georges H. Riviere, s-au stabilit și următoarele moțiuni: Se vor continua lucrările fazei a doua a anchetei-pilot din Toronto, urmînd ca rezultatele să fie prezentate la cea de-a IX-a Adunare generală ICOM din 1971; s-a respins total ideea organizării de muzee speciale pentru copii, deoarece aceasta ar echivala cu decaușterea incapacității muzeelor de a găsi mijloacele

necesare de comunicare cu aceștia, în schimb se recomandă muzeelor de artă modernă să-și îmbunătățească metodele în domeniul educației muzeale; se exprimă interesul Comitetului pentru crearea unui Institut internațional de arhitectură a muzeelor, pentru documentare, informare și publicare; o altă acțiune va fi urmărită direct de Comitet, și anume prezentarea artei moderne în mod istoric — programul Muzeului de artă modernă al orașului Paris.

Următorul colocviu al Comitetului va avea loc în 1971 la Lodz — Polonia, pe tema «Muzeul de artă modernă și artistul».

★

În fiecare zi a colocviului, după terminarea discuțiilor, gazdele belgiene au organizat, cu o extremă amabilitate, vizitarea unor importante colecții particulare și a unor monumente de arhitectură. La L'Hôtel Perrier, o clădire avînd în interior picturi murale de Pol Delvaux se află o colecție de artă modernă — picturi de Magritte, Delvaux, sculpturi de Archipenko, Berrocal, Manzù.

L'Hôtel Solvay, construit de arhitectul Victor Horta între 1895 — 1900, este caracteristic pentru curentul «L'Art nouveau» în Belgia și conține o colecție de pictură și sculptură modernă belgiană, vase Gallé, afișe din 1900, bijuterii.

O altă vizită a fost făcută la Banque de Paris et des Pays Bas, unde se află foarte bine reprezentată arta modernă belgiană cu picturi de V. Sevrancx, J. Lacasse, J. Peeters, P. van Hoeydonck, Vic Gentils, O. Landuyt, Jan Burssens, E. van Anderlecht, Louis van Lint, Serge Vandercam, P. Alechinski. Una din cele mai frumoase construcții moderne, Banca Lambert, terminată în 1964, găzduiește și o excepțional de bogată colecție de artă. Pe săli, în birouri, sau în apartamentul privat al baronului Lambert pot fi văzute, alături de mobilier de stil ultra-modern, sculpturi thailandeze, tibetane, stampe japoneze, picturi — de la operele lui Chagall, Picasso, Miró, Magritte, Delvaux, la Bacon, Matta, Lichtenstein. În fața băncii se află o sculptură de Henri Moore, o încăpere întreagă conține statui de Giacometti, iar în alte părți pot fi văzute sculpturi de Berrocal, Manzù, Chillida. Alături de numeroase cărți, rare în biblioteca privată se află importante opere de artă africană și precolumbiană.

★

Prin problematica majoră, vivacitatea discuțiilor, importanța moțiunilor adoptate, ca și prin modul deosebit de organizare și gentilețea gazdelor, care a depășit formalitatea obligațiilor profesionale, colocviul de la Bruxelles se înscrie ca o manifestare de seamă ICOM.

V. BUȘILĂ

SESIUNEA DE COMUNICĂRI A MUZEULUI JUDEȚEAN BRAȘOV

În zilele de 6 și 7 decembrie 1969 s-a desfășurat la Brașov sesiunea de comunicări științifice organizată de Comitetul județean pentru cultură și artă.

La această sesiune au luat parte profesori, cercetători de la institutele Academiei din București și Cluj, precum și cadrele de specialitate de la muzeele din județ.

După cuvîntul de deschidere, rostit de președintele Comitetului pentru cultură și artă, Ioan Ghiran, au urmat comunicările:

Ion Ardeleanu — «Raportul dintre istoria națională și locală în muzee»; Vasile Netea — «Activitatea lui A. T. Laurian la Magazinul Istoric pentru Dacia»; Georgeta Penelea — «Schimburi comerciale între Țările Române și Transilvania prin vama Bran în perioada regulamentară 1831—1860»; Emil Mîcu — «Activitatea revoluționară a lui Alexandru Bujor în Italia pentru formarea statului național unitar român».

În continuare, lucrările sesiunii s-au desfășurat în cadrul următoarelor secții: istorie: Mariana Marcu — «Cultura Coțofeni în Țara Birsei»; George Togan — «Arheologia perioadei de trecere spre feudalism în bazinul Tirnavelor (sec. IV—X)»; Zoltán Székely — «Descoperirile arheologice din sec. VI—VIII în sud-estul Transilvaniei»; Ioan Pop — «Contribuții la istoria Brașovului în sec. IX—XII»; Florea Costea — «Date privind cenzul în satele domeniului Bran între anii 1561—1575»; Valentina Popa — «Aspecte privind situația social-economică a Țării Făgărașului în evul mediu»; Nicolae Moraru — «Importanța hărților în muzeu»; ing. Dinu Moraru — «Studiu statistic asupra repartiției teritoriale a construcțiilor istorice în România»; Cornelia Bodea — «Brașovul și unitatea națională în anii revoluției»; Gheorghe Selaru — «Efectele războiului vama asupra economiei brașovene»; Nicolae Bărbuță — «Date noi referitoare la conferința fruntașilor Partidului Național Român. Sibiu, 14 iunie 1899»; Alexandru Porțianu — «Poziția mișcării socialiste din Transilvania față de problema agrară în anii 1917—1918»; Dorica Bucur — «Contribuții arhivistice întreprinse în arhivele statului Brașov, referitoare la mișcarea muncitorească și activitatea P. C. R. între anii 1929—1933»; Elisabeta Ioniță — «Congresul sindicatelor C. F. R. — Brașov, 1936»; Stelian Popescu — «Ecolul mișcării de rezistență din România în presa străină»; Mircea Băltescu — «Contribuții privind lupta anti-

fascistă a lui Radu Olteanu»; Nicolae Cordoș — «Congresul studențimii române din 1909»; Ion Mindrea — «Situația țărânimii în județul Brașov între anii 1930—1934»; Alexandru Oancea — «Aspecte din activitatea antifascistă și democratică a revistei brașovene «Cuvânt nou» și «Vremuri noi». Etnografie: Nicolae Dunăre — «Semnificația politică și culturală a monografiilor etnologice Țara Birsei»; Olivia Moraru — «Considerații asupra portului din subzona Săcele»; Minerva Nistor — «Hanurile din Țara Birsei»; Constantin Popescu — «Păstoritul în Țara Făgărașului în sec. XIV—XVIII»; Francisc Thomas și I. Muthiu — «Coroziunea rocilor de calcar»

Comunicările prezentate, ca urmare a cercetărilor efectuate în anul 1969, constituie un pas înainte pe drumul afirmării științifice a personalului de specialitate din muzee.

N. BĂRBUȚĂ

EXPOZIȚIE COMEMORATIVĂ „MIHAI EMINESCU” LA PRAGA

În întâmpinarea aniversării a 120 de ani de la nașterea marelui poet național al poporului român, Muzeul literaturii române a organizat la Praga, cu concursul Muzeului literaturii cehe, o expoziție documentară comemorativă Mihai Eminescu.

Instalată în incinta Muzeului literaturii cehe (în vechea sală

zisă «a refectoriului», de la Strachov), expoziția se compune din 25 de panouri documentare și mai multe reproduceri după compoziții ale unor artiști plastici români, inspirate din lirica eminesciană. Este o expoziție itinerantă, înfățișând, în succesiune cronologică, principalele aspecte ale vieții și activității marelui poet, urmărind să informeze pe vizitatorul străin și să-l îndemne la cunoașterea directă a operei lui. Câteva momente eminesciene au fost subliniate în special: poezia de debut la Familia, Împărat și proletar, poemul folcloric Călin, Scrisorile, Luceafărul.

Inaugurarea expoziției a fost precedată de o Seară literară Eminescu, la care au luat cuvântul Dr. P. Kneidl, directorul Muzeului literaturii cehe, Alexandru Oprea, dir. adjunct al Muzeului literaturii române și poetul Viléma Zavada, principalul traducător în limba ceah al poeziei eminesciene. Actori de la Teatrul Național «I. L. Caragiale», din București și actorul ceah A. Brousek au recitat din Eminescu, iar quartetul praghez Talichov a dat un concert festiv.

Expoziția «Mihai Eminescu», realizată de Oficiul pentru organizarea expozițiilor de artă din București, a fost deschisă la Praga în luna decembrie 1969-ianuarie 1970 și urmează să fie prezentată și în Slovacia.

C. G.

Afișul expoziției „Mihai Eminescu”

EXPOZIȚIA DE FLUTURI DE LA MUZEUL BANATULUI — TIMIȘOARA

La 1 iunie 1969 s-a deschis la Muzeul din Timișoara o expoziție de fluturi care prezintă, în cadrul unei tematici științifice complexe, un bogat material din minunata lume a acestor insecte.

Expuși în cinci săli spațioase, cei 15 000 de fluturi, a căror simfonie de culori și forme creează o ambianță deosebit de plăcută, demonstrează totodată diversitatea și bogăția acestui important ordin de insecte.

Expoziția urmărește să evidențieze, pe baza unor criterii științifice, fenomene biologice specifice lepidopterelor, trezind curiozitatea publicului larg, căruia îi asigură totodată îmbogățirea cunoștințelor asupra vieții lor.

Tratarea și explicarea științifică a laturilor celor mai diverse ale vieții acestor grase viețuitoare, cere vizitatorului o atenție sporită și obligă la o gândire profundă și serioasă asupra unor legi și fenomene naturale pe care până acum și până aci nu le-a cunoscut.

În prima sală, un mare panou explicativ dă câteva noțiuni generale asupra lepidopterelor, subliniind că pe glob trăiesc aproximativ 150 000 de specii de fluturi, din care 3 600 în țara noastră; peste 95% din speciile de fluturi sînt nocturne, avînd culori mai puțin vii, purtînd însă desene foarte fine.

O hartă-panou prezintă, în culori pastel, diferitele zone de vegetație din Banat.

În primele două săli, 13 500 exemplare, aparținînd celor 1 600 specii, prezintă, în ordinea sistematiei filogenetice cea mai actuală, fauna de lepidoptere a Banatului.

Fluturii de dimensiuni mari din familiile *Attacidae*, *Lasiocampidae*, *Sphingidae* precum și cei de zi se văd în a doua sală. Culorile stridente ale arctiidelor, nuanțele variate de albastru ale licenidelor cele ale nimfalidelor și satiridelor, petele metalice ale plusinelor sau de sîdef ale arginidelor se înșiră în gama fără sfîrșit a posibilităților de combinație pe care le oferă natura.

Sala a treia prezintă importanța economică a lepidopterelor, metodele de colectare și literatura de specialitate. Se pot vedea aci pe de o parte speciile producătoare de mătase, pe de altă parte cele dăunătoare al căror dinamism de înmulțire este prezentat grafic pe panouri mari, ca rezultat al analizelor cantitative și calitative efectuate cu ajutorul capcanelor luminoase. Într-un colț al sălii este montată o asemenea capcană, apoi un ecran al iluminat printr-o lampă «Petromax» cu ajutorul căror se colectează speciile nocturne. O mică crescătorie de larve ne arată cum se obțin